

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an 10 Lei.
Pe jumătate de an 5 Lei.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 266.

GREȘELI.

Incontestabil, preotul bisericii noastre naționale nici în trecut n'a putut să-și permită înclinațiuni și distracții lumești, cu atât mai puțin astăzi, când ca reprezentantul bisericii dominante, trebuie să se ridice la demnitatea statului. ajuns prin jertfe supreme la mărirea zilelor glorioase. Dacă măriții și venerabilii noștri înaintași, cu modeste cunoștințe teologice, au fost în stare să ne ducă naia bisericii noastre prin valorile ispitelor, cercetările istorice desgropate din vremurile neguroase sunt tot atâtea dovezi, că preoțimea de pe vremuri și-a consacrat toată activitatea pentru păstrarea turmei încredințate lor, prezența lor calmă și plină de demnitate însuflă încredere credincioșilor, cari împreună cu ei au fost gata să sufere persecuțiile celea mai severe pentru credința mărturisită fără șovăire.

Acesta a fost tipul preotului din vremurile apuse, și dacă invoc figura lui o fac aceasta, pentru că noi, preoțimea de astăzi, ne-am abătut prea mult dela morală vrednicilor noștri percursori.

Moravurile noastre s'au laicizat în așa măsură, că preotul satelor noastre, venit cu afaceri la centrul diecezei, cu sau fără brâu roșu, fără genă întră într'un cabaret, unde până la miezul nopții ascultă din producțiile așa numiților artiști. Firește, nu observă mirarea lumii adunate acolo, că un preot a fost în stare să facă un asemenea paș nesocotit. Iată o greșală, carea nu rămâne neobservată de străini, cu atât mai puțin o putem ierta noi preotului nostru rămas neorientat despre concepția demnității clasei ce o reprezintă.

Nici aceea n'o pot înțelege, că preoțimea dela sate, ba chiar și cea dela orașe, și-a făcut formală deprindere din jocul de cărți. Preotul trebuie să aibe preocupări cu mult mai nobile, distracțiile lui trebuie să fie adecvate stării lui sociale, ca și prin acestea exemplu viu să fie înaintea credincioșilor săi. Dar jocul de cărți nu poate fi socotit între asemenea distracții, privit din ori-ce punct de vedere. Pentru că dacă îl ții distracție, apoi te-ai înșelat pe tine, perzând timpul cu nimicuri, dacă însă nu e distracție, atunci ai gândul să înșeli pe altul. Morală dară nu afli în el, când dela preot mai vârtos morală așteptăm!

Ce să zic despre preoții dela orașe cari, împreună cu cei dela sate, în plină ziuă, la cafeneaua cea mai elegantă, se pasionează de acest joc atunci, când preotul trebuie să fie lipsit de pasiuni în asemenea sens?! Nu arareori se amestecă în joc și câte un dignitar și lumea stă mirată, că toți acești preoți n'au alt lucru, sau că chemarea lor nu le impune alte datorințe, decât să-și cheltuiască energia timp de patru—cinci oare fără nici un folos?!

Ce pretențioși eram nainte de organizarea noastră! Toată vina și în consecință toată răspunderea o aruncam asupra arhierilor noștri, că nu ne permit o organizare așa de mult dorită. Iată acum aci, ne-a dat-o actualul și luminatul nostru mitropolit. Ce activitate am dezvoltat noi, preoțimea, în cadrele statulelor acestei organizări? Din rapoartele prezidenților secțiilor în plin congresul nostru preoțesc din anul acesta cu mult regret s'a constatat, că multe despărțăminte protopopești nici nu s'au organizat, iar cât privește activitatea, numai s'abe licării s'au putut observa și numai în puține locuri, mai vârtos în cercuri religioase, o activitate mai pronunțată și mai conștientă.

Aci iată să mă pronunț în contra practicei cu ocaziunea întrunirii cercurilor religioase, când preoții introduc slujba sftului maslu asupra credincioșilor bolnavi adunați în număr mai mare. Ei, să recunoaștem că timpul minunilor a trecut și nici că e mai lipsă ca noi, preoții, să săvârșim minuni. Parohianul, care a stat șase—șapte ani la deosebite fronturi, poate să aibe boală de altă natură, de carea prin credință nu se poate mântui. Ignoranța nu-l lasă să spună adevărul și eu din practica mea pastorală pot să mărturisesc, că asupra unui asemenea bolnav, deși a cerut slujba sftului maslu, n'am săvârșit-o, pentru că am simțit mustrare de conștiință să nu-l luminez, că pentru asemenea morburi spitalul este locul vindecător, dar un asemenea bolnav nici nu e vrednic de aceasta slujbă.

Am făcut aceasta digresiune, ca să conving pe frații mei preoți, că timpul perdut pentru distracții rămâne fără nici un folos și preotul la timpul datorinței se achită cu slujba sftului maslu, care e în carte și nu reclamă nici o ostăneală. Nu aceasta slujbă să fie vrednicia noastră, ci ceva mai substanțial, amăsurat preten-

țiilor timpurilor din zilele noastre. Mai multă lumină, mai multă ostăneală pentru purificarea moravurilor, mai mult patriotism care învoalvă silințe conștiente pentru consolidarea stărilor anarhice. Cine altul, de cât preotul este chemat ca să se înroleze pentru aceasta datorință, de bună voie să se înroleze, până ce mai este vreme, altcum multe năcazuri vor da preste capul lui.

Ne plângem, că nu avem dotații splendide și prin urmare nu putem împlini datorințele noastre cătră familie. Sunt adevărate aceste stări, dar să nu uităm că dacă credincioșii nu ne resplătesc mai bine pentru prestațiunile noastre, este, că ei așteaptă un ecvivalent mai la nivel, sau cum am zis mai sus, ceva mai substanțial. care să-l povățuiască, să-l lumineze și tot atunci să-i facă bucurie sufletească. Natural, că nu pot indica toate căile, cari duc la inima poporului, dar una știu, că preotul care caută distracții și joacă cărți, acel preot n'are vreme pentru edificarea sa proprie și prin urmare nu va fi în stare să deie ecvivalentul așteptat de parohienii tăi.

Cât pentru partea etică privitoare la preoțime, apoi pot să afirm convingerea oamenilor superiori în gândire, că dacă preotul cu țigara în gură e ceva grotesc și nu însuflă nici un respect, cu atât mai puțin un preot cartofor, care, pe lângă cărți, mai consumă și alcool. Câte păcate la olaltă, în contra moralei în contra sănătății, în contra opiniei publice!

Un preot fără brâu roșu.

Sinodul eparhial.

Ședința III

s'a ținut în 26 Aprilie (9 Maiu) 1921 la orele 4 d. m.

Președinte: P. S. Sa DI episcop diecezan Ioan I. Papp. Notar: Dr. Ștefan Cioroian.

Nr. 13. Se cetește protocolul ședinței prime și

se verifică.

Nr. 14. Se cetește protocolul ședinței a doua și

se verifică.

Nr. 15. Deputatul Ioan Oprea face propunerea, ca vorbirea deputatului Dr.

Aurel Cozma ținută, ca răspuns la cuvântul de deschidere a sinodului eparhial din partea P. S. Sale Dlui episcop diecezan, să se inducă în întregime în protocolul ședinței prime.

Se primește.

Nr. 16. Deputatul Dr. Aurel Cozma, fiind ales în două cercuri, anume în cercul Timișorii și al Belințului, declară că optează la cercul Timișoara și renunță la cercul Belinț; iar deputatul Dr. Cornel Iancu asemenea fiind ales deputat în două cercuri: Arad și Curticiu, declară că optează la cercul Arad, și renunță la Cercul Curticiu.

Declarațiunile ambilor deputați se iau la cunoștință și atât pentru cercul Belințului cât și pentru cercul Curticiului se dispune alegere nouă de deputați.

Nr. 17. Prezidiul propune, iar

Sinodul primește cu plăcere și însuflețire trimiteria următoarei telegrame către A. S. R. Principele Moștenitor Carol din prilejul revenirii pe pământul românesc cu înalta-i soție A. S. R. Principesa Moștenitoare Elena:

A. S. R. CAROL
moștenitorul tronului

BUCUREȘTI.

Clerul și poporul ortodox român din dieceza Aradului întrunit prin reprezentanții săi în sesiune sinodală ordinară Vă roagă, ca din prilejul norocoasei reîntoarceri în țară a A. Voastre cu aleasă Vă soție A. S. R. Elena, să primiți expresiunea deosebitei bucurii și asigurarea sentimentului de profund devotament și dragoste sinceră a acestui Sinod și a tuturor credincioșilor ortodocși români de pe teritoriul acestei dieceze.

IOAN I. PAPP
episcop-președinte.

Nr. 18. Deputatul Dr. Sabin Dan face mai multe propuneri privitoare la tratarea învățământului religios și la viața religioasă bisericească.

Se predau comisiei organizatoare împreună cu comisia bisericească.

Nr. 19. Prezidiul prezintă cererile de concediu a deputaților: Antoniu Mocioni, Dr. Teodor Burdan, Dr. Paraschiv Licareți, Dr. Ioan Suci, Vasile Goldiș, Dr. Teodor Băbuța și Dr. Gheorghe Crișan.

Concediile cerute se acordă pe durata întregă a sesiunii sinodale.

Nr. 20. P. S. Sa Dl episcop Ioan I. Papp cere, ca în urma dismembrării districtului aparținător Orăzii-Mari, să se reguleze dotația Sa.

Se predă comisiei epitropești.

Nr. 21. Urmează la ordinea zilei comisiunea organizatoare. Raportorul Dr. Aurel Cozma cetește raportul general al Consistorului plenar pe anul 1920.

Sinodul în general îl ia la cunoștință și dispune tipărirea lui ca adnex la protocol.

Nr. 22. În dezbaterile speciale la punctul I din raportul Consistorului, unde se constată, că corporațiunile protopopești nu s'au putut întruni regulat din cauza greutăților de comunicațiune, comisiunea propune și sinodul decide:

Vener. Consistor să intervină la Ministerul de comunicațiune ca protopopilor tractuali să le asigure reducere de cel puțin 75% la călătoriile lor pe liniile C. F. R. atât în tractul lor cât și de acolo până la centrul diecezei (Arad), iar la Prefecturile județelor aparținătoare diecezei noastre în senzul, ca acelea să îndatoreze primăriile de a pune la dispoziția protopopilor și a tuturor organelor bisericești școlare trăsura comună gratis de câte ori va cere trebuința oficială constatată de către protopopul tractual.

Nr. 23. La punctul 7 din raportul general, despre înființarea și predarea unui fond de burse pentru elevii din despărțământul teologic al seminarului nostru diecezan din Arad de către sfânta Mănăstire Hodoș-Bodrog, la propunerea comisiei Sinodul, — luând cu plăcere act despre aceasta donațiune maritimă — se alătură la votul de mulțumire exprimat de Consistorul diecezan atât P. S. Sale Dlui episcop diecezan Ioan I. Papp pentru stăruințele depuse în cauză, cât și sinodului sf. Mănăstiri.

Nr. 24. Punctul II din raportul general al Consistorului despre restaurarea tuturor corporațiunilor bisericești pe un nou period de 3 ani; punctul IV referitor la alegerea preotului Simeon Stana de ajutor-contabil; punctul VI privitor la prevederea agendelor secretariatului consistorial; punctul VIII despre faptul, că Consistorul în ședința sa plenară dela 18 Februarie (3 Martie) 1921 pe d-șoara Tulia Bogdan a definitizat-o, ca directoară la internatul de fete diecezan cu dreptul de penziune în sarcina fondului de penziune al Statului și în fine punctul IX referitor la esibilele întrate la Consistor, la propunerea comisiei

Se iau la cunoștință.

Nr. 25. Tot comisia organizatoare, prin raportorul Dr. Aurel Cozma referă asupra actului consistorial Nr. 696/1921 în chestia concordatului pe care ar dori Scaunul papal din Roma să-l încheie cu Statul nostru românesc. În conformitate cu propunerea comisiei se enunță următorul concluz:

Consistorul diecezan să intervină pe calea sa la Guvernul Țării, ca chestia încheierii unui concordat cu scaunul papal să se ieie dela ordinea zilei până când se va legifera constituția țării pentru că numai așa i-și va putea păstra biserica noastră ortodoxă națională prestigiul său și Statul nostru suveranitatea sa.

Nr. 26. Același raportor Dr. Aurel Cozma prezintă raportul consistorial Nr. 369/921 despre aceea, că în cercul XX Toracul-mare, care de prezent se află sub ocupațiune sârbească, nu s'a putut alege nici deputații mireni nici cel din cler pentru sinodul eparhial din cauza, că autoritățile sârbești nu au permis nici adunarea preoților nici a credincioșilor. La propunerea comisiei:

Consistorul se invită a stăru și pe mai departe la forurile competente, ca afacerea aceasta să se reguleze așa ca chestiile bisericești și școlare ale noastre din Iugoslavia să nu suferă nici o împedecare.

Nr. 27. Același raportor Dr. Aurel Cozma referă asupra raportului delegațiunii congresuale în chestia despărțirii ierarhice de către sârbi. La propunerea comisiei sinodul decide:

Consistorul să intervină pe calea superiorităților bisericești la Guvernul Țării, ca acesta să exopereze pe cale diplomatică transpunerea tuturor dosarelor referitoare la această chestiune, delegațiunii congresuale, căreia să i-se asigure o indemnizație de 5000 Lei, care să se ieie în buget.

Nr. 28. Comisia organizatoare prin raportorul Dr. Aurel Cozma face următoarea propunere independentă:

Având în vedere marile greutăți materiale, cu cari se luptă biserica noastră, care vremuri de-a rândul a fost tratată în modul cel mai mășter de către autoritățile străine de limbă și legea strămoșească; având în vedere situația de astăzi, când trăim într-un stat românesc și ortodox: se

invită Consistorul să intervină la locurile competente ca biserica noastră să fie imediat împărțită din visteria statului de un ajutor capabil de a acoperi trebuințele curente ale bisericii iar de altă parte să se creieze un fond religios permanent pentru acoperirea tuturor trebuințelor noastre bisericești și culturale. Atât ajutorul cerut cât și fondul religios să fie socotit în raport cu numărul credincioșilor diecezei noastre.

* Propunerea se primește și se ridică la valoare de concluz.

Nr. 29. Tot comisiunea organizatoare, prin raportorul său Dr. Gh. Ciuhandu prezintă și cetește cuvântul de despărțire al Consistorului eparhial din Oradea-Mare.

Comisiunea propune ca la acest cuvânt de de despărțire să se răspundă în felul următor:

Sinodul eparhial al diecezei Aradului, ca reprezentanță legală a eparhiei luând notă de adresa Nr. 700 Preș. 1921 a Consistorului din Oradea-Mare, simte o viuă mulțumire sufletească, văzând, că opera de ocrotire religioasă începută în veacul XVIII din partea episcopilor ortodocși ai Aradului de pe vremuri față de românii ortodocși din Bihor, a ajuns să fie încununată prin restaurarea și îndeplinirea vechiului scaun episcopesc de Oradea-Mare.

Ca urmare, sinodul eparhial în frunte cu președintele lui, Preasfințitul Ioan I. Papp, unul din episcopii pe cari ni i-a dat Bihorul, știind că primul episcop al restauratei episcopii din Oradea-Mare, P. S. Sa Dl episcop Roman R. Ciorogariu e unul din fiii părților aradane, — vede în acest fapt un semn de bun augur pentru păstrarea și cimentarea legăturilor din viitor dintre cele două episcopii și conducătorii lor și urează episcopiei ort. române de Oradea-Mare, să crească și să înflorească, spre mărirea lui Dumnezeu și spre folosul neamului românesc.

Propunerea se primește cu plăcere.

Nr. 30. Tot deputatul Dr. Gh. Ciuhandu, ca raportor al comisiei organizatoare referă în chestia unificării bisericii ortodoxe române. La propunerea comisiei sinodul enunță următorul concluz.

Luând notă despre demersurile inițiate de factorii mai înalți, bisericești și de stat, cu privire la întocmirea unei organizații bisericești unitare pentru întreaga biserică ortodoxă română din România întregită, Sinodul eparhial insistă pentru necondiționata păstrare a organizației bisericești în cadrele principiului de autonomie actuală.

Sinodul eparhial este în principiu pentru unificarea pe toată linia a Bisericii ort. române din România întregită; dar numai pe baza principiului de autonomie și cu păstrarea nu numai a formelor ci și a principiilor depuse în organizația noastră statutară de astăzi. Aceasta organizație nouă însă s'o întocmească biserica în cadrele dreptului legislativ al bisericii, iar Statul s'o iee la cunoștință prin lege de stat.

Orice organizație bisericească ce nu ar corespunde acestor principii, ne va îndreptății să rămânem pe lângă organizarea noastră bisericească actuală.

Acest concluz se înaintează la Măritul Congres național bisericesc.

Nr. 31. Urmează referada comisiei epitropești asupra raportului general al Consistorului, ca senat epitropesc pe anul 1920. Referentul Ioan Oprea cetind raportul propune și

Sinodul luându-l în general la cunoștință, dispune tipărirea lui ca adnex la protocol.

Nr. 32. Urmează raportul special al Consistorului în chestia urcării convenției și sidoxiei episcopoești precum și a auctei școlare la dublu și cererea P. S. Sale Dlui episcop diecezan pentru rotundirea fracțiunilor de bani în Lei. La propunerea comisiei, sinodul aduce următorul concluz:

Aprețind motivele invocate în adresa P. S. Sale Dlui Episcop și în raportul Consistorului, începând cu 1 Ianuarie 1921, convenția și sidoxia episcopoească, precum și aucta școlară se va plăti atâta în Lei, cât s'a plătit până acum în coroane, rotundându-se fracțiunile de bani în Lei. (D. e. 2'45=3 Lei.)

Nr. 33. Raportul Consistorului despre cauzele pendente la fiscii și advocații consistoriali cu finea anului 1920, la propunerea comisiei

se ia la cunoștință. Pentru a termina cauzele de proces pendente, Consistorul este învitat a cere dela advocații propuneri concrete în privința continuării sau sistării proceselor în curgere și primește autorizare din partea sinodului de a propune descrierea eventualilor pretenziuni neincasabile.

Nr. 34. Raportul special al Consistorului despre cenzurarea și aprobarea socioșilor și inventarului sfintei Mânăstiri Hodoș-Bodrog pe anul 1920, la propunerea comisiei.

Se ia la cunoștință.

Nr. 35. Cetindu-se raportul special al Consistorului despre cenzurarea preliminarilor și socioșilor dela parohii în anul 1920, la propunerea comisiei sinodul enunță următorul concluz:

Raportul se ia la cunoștință. Consistorul se invită a lua toate dispozițiunile legale, ca parohiile să-și înainteze până la finea anului 1921 toate socioșile restante.

Nr. 36. Se cetește raportul special al Consistorului ca senat episcopesc despre administrarea fondurilor și fundațiilor diecezane și despre starea lor la finea anului 1920, care stare să prezintă, precum urmează:

I. Fondul general diecezan cu socioata despre folosirea bugetului.

Starea la finea anului 1919	368377	cor. 93 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	896174	" 68 "
laolaltă:	1264552	" 61 "
Eșitele și speșele a. 1920	979028	" 66 "
Starea cu finea anului 1920	285523	" 95 "

II. Fondul instruct al episcopiei aradane în bani și efecte.

Starea la finea anului 1919	198025	cor. 25 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	680	" 23 "
laolaltă:	198705	" 48 "
Eșitele și speșele a. 1920	31435	" 77 "
Starea cu finea anului 1920	167269	" 71 "

În fondul acesta se cuprinde reședința episcopoească, cancelaria Consistorului din Arad cu intravilanele lor, intravilanul gol din strada Lövész Nr. 1 și până ce Consistorul din Oradea-mare va restitui banii investiți din acest fond nedivizibil în edificiul cancelariilor consistoriale de acolo și cassa aceea.

III. Fondul seminarial.

Starea cu finea anului 1919	304501	cor. 34 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	13289	" 99 "
laolaltă:	317191	" 33 "
Eșitele și speșele a. 1920	55786	" 15 "
Starea cu finea anului 1920	262005	" 18 "

din care însă averea productivă e numai 65231 cor. 18 fil., pentru că restul de 196774 cor. e valoarea edificiului seminarial și al alumneului nou.

IV. Fondul diecezan pentru promovarea culturii religioase.

Starea cu finea anului 1919	95998	cor. 65 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	7199	" 38 "
laolaltă:	103198	" 03 "
Eșitele și speșele a. 1920	5744	" 39 "
Starea cu finea anului 1920	77453	" 64 "

V. Fondul capelei Arad-Gai.

Starea cu finea anului 1919	397	cor. 92 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	11	" 96 "
laolaltă:	409	" 88 "
Eșitele și speșele a. 1920	—	" — "
Starea cu finea anului 1920	409	" 88 "

VI. Fondul bibliotecii preparandiale.

Starea cu finea anului 1919	1787	cor. 22 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	53	" 96 "
laolaltă:	1841	" 18 "
Eșitele și speșele a. 1920	—	" — "
Starea cu finea anului 1920	1841	" 18 "

VII. Fondul sinodal congregual.

Starea cu finea anului 1919	41201	cor. 70 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	3563	" 70 "
laolaltă:	44765	" 40 "
Eșitele și speșele a. 1920	1081	" 32 "
Starea cu finea anului 1920	43684	" 08 "

VIII. Fondul Patriciu Popescu.

Starea cu finea anului 1919	2691	cor. 49 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	81	" 27 "
laolaltă:	2772	" 76 "
Eșitele și speșele a. 1920	—	" — "
Starea cu finea anului 1920	2772	" 76 "

IX. Fondatiunea Iosif Popoviciu—Paffi.

Starea cu finea anului 1919	41384	cor. 90 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	1406	" 22 "
laolaltă:	42791	" 12 "
Eșitele și speșele a. 1920	154	" 32 "
Starea cu finea anului 1920	42636	" 80 "

X. Fond. cont. Andrei Forray din Soborșin.

Starea cu finea anului 1919	2748	cor. 68 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	35	" 35 "
laolaltă:	2784	" 03 "
Eșitele și speșele a. 1920	—	" — "
Starea cu finea anului 1920	2784	" 03 "

XI. Fond. contelui Coloman Almăși din Chitighaz.

Starea cu finea anului 1919	3389	cor. 08 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	85	" 12 "
laolaltă:	3474	" 20 "
Eșitele și speșele a. 1920	86	" 40 "
Starea cu finea anului 1920	3387	" 80 "

XII. Fondatiunea de stipendiu Gavril Faur din Oradea-mare.

Starea cu finea anului 1919	21703	cor. 23 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	—	" — "
laolaltă:	21703	" 23 "
Eșitele și speșele a. 1920	88	" 74 "
Starea cu finea anului 1920	21614	" 49 "

XIII. Fondul diecezan de asigurare contra focului.

Starea cu finea anului 1919	270992	cor. 29 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	25336	" 26 "
laolaltă:	296328	" 55 "
Eșitele și speșele a. 1920	11285	" 07 "
Starea cu finea anului 1920	285043	" 48 "

XIV. Fondul pentru înființarea unui gimnaziu românesc în Arad.

Starea cu finea anului 1919	39612	cor. 02 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	1196	" 12 "
laolaltă:	40808	" 14 "
Eșitele și speșele a. 1920	97	" 58 "
Starea cu finea anului 1920	40710	" 56 "

XV. Fondatiunea de stipendiu Teodor Papp din Checheș.

Starea cu finea anului 1919	20892	cor. 11 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	50154	" 29 "
laolaltă:	252046	" 40 "
Eșitele și speșele a. 1920	20357	" 83 "
Starea cu finea anului 1920	231688	" 57 "

XVI. Fondatiunea de stipendiu Ana Iorgovici—Ebesfalvai.

Starea cu finea anului 1919	22574	cor. 88 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	3310	" 03 "
laolaltă:	25884	" 91 "
Eșitele și speșele a. 1920	1473	" 65 "
Starea cu finea anului 1920	24411	" 26 "

XVII. Fondatiunea de stipendiu Elena Ghiba Birta.

Starea cu finea anului 1919	162858	cor. 03 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	3361	" 77 "
laolaltă:	166219	" 80 "
Eșitele și speșele a. 1920	6193	" 87 "
Starea cu finea anului 1920	160025	" 93 "

XVIII. Fondul de penziune al funcționarilor consistoriali.

Starea cu finea anului 1919	35939	cor. 07 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	1718	" 58 "
laolaltă:	37657	" 65 "
Eșitele și speșele a. 1920	7299	" 60 "
Starea cu finea anului 1920	30358	" 05 "

XIX. Fondul bisericesc-clerical.

Starea cu finea anului 1919	1044586	cor. 55 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	77715	" 13 "
laolaltă:	1122301	" 68 "
Eșitele și speșele a. 1920	71578	" 47 "
Starea cu finea anului 1920	1050723	" 21 "

XX. Fondul școlar și aucta.

Starea cu finea anului 1919	114442	cor. 87 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	9775	" 86 "
laolaltă:	124218	" 73 "
Eșitele și speșele a. 1920	5286	" 80 "
Starea cu finea anului 1920	118931	" 93 "

XXI. Fondatiunea de stipendiu Balla.

Starea cu finea anului 1919	39715	cor. 95 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	1211	" 81 "
laolaltă:	40927	" 76 "
Eșitele și speșele a. 1920	267	" 61 "
Starea cu finea anului 1920	40660	" 15 "

XXII. Fondul diecezan preoțesc.

Starea cu finea anului 1919	2241833	cor. 50 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	384704	" 91 "
laolaltă:	2626538	" 41 "
Eșitele și speșele a. 1920	256234	" 13 "
Starea cu finea anului 1920	2370304	" 28 "

XXIII. Depozite de cassă.

Starea cu finea anului 1919	2733403	cor. 22 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	5983433	" 48 "
laolaltă:	8716836	" 70 "
Eșitele și speșele a. 1920	4360065	" 24 "
Starea cu finea anului 1920	4356771	" 46 "

XXIV. Fondul pentru despărțirea comunelor mixte.

Starea cu finea anului 1919	4833	cor. 29 fil.
Înrătele și venitele a. 1920	—	" — "
Starea pasivă	4833	" 29 "
Eșitele și speșele a. 1920	527	" 50 "
Starea cu finea a. 1920 pasivă	5360	" 79 "

Pasiva provine din împrejurarea, că față de bani gata și petensiunile anticipate la diferite comune bisericești pentru acoperirea speșelor împreunate cu despărțirea ierarhică de 12846 cor. 71 fil. împrumutările acestui fond, ce în lipsa de numerar în cursul anilor pentru dotarea secretarului delegațional sa ridicat pe lângă

interese dela fondurile diecezane fac 18207 cor. 50 fil. deci mai mult cu 5360 cor. 79 fil.

XXV. Întregirea dela stat a dotațiunei preoților și capelanilor.

Întregirea dotațiunei preoților și capelanilor s'a primit regulat dela stat și s'a distribuit pe ambele semestre din anul de gestiune. Socoțile sunt înaintate înalului guvern.

XXVI. Fond. Mitra Ungurean pe sama școalei din Fabricul Timișoarei.

Starea cu finea anului 1919	9193 cor. 69 fil.
Înrările și venitele a. 1920	334 " 91 "
laolaltă:	9528 " 60 "
Eșitele și spesele a. 1920	36 " 16 "
Starea cu finea anului 1920	9492 " 44 "

XXVII. Fondatiunea de stipendiu Ștefan Antonescu și soția din Șiria.

Starea cu finea anului 1919	116650 cor. 93 fil.
Înrările și venitele a. 1920	20153 " 29 "
laolaltă:	136804 " 22 "
Eșitele și spesele a. 1920	4370 " 19 "
Starea cu finea anului 1920	132434 " 03 "

XXVIII. Fondatiunea de stipendiu a episcopului Iosif Goldiș.

Starea cu finea anului 1919	51320 cor. 32 fil.
Înrările și venitele a. 1920	4904 " — "
laolaltă:	56224 " 32 "
Eșitele și spesele a. 1920	4607 " 50 "
Starea cu finea anului 1920	51616 " 82 "

XXIX. Fondatiunea episcopului Ioan Mețian pentru ajutorarea bisericilor sărace.

Starea cu finea anului 1919	491652 cor. 79 fil.
Înrările și venitele a. 1920	2239426 " 96 "
laolaltă:	2731079 " 75 "
Eșitele și spesele a. 1920	1568299 " 95 "
Starea cu finea anului 1920	1162779 " 80 "

XXX. Fondatiunea de stipendiu alui Teodor Feier din Bonțești.

Starea cu finea anului 1919	43157 cor. 23 fil.
Înrările și venitele a. 1920	1303 " 17 "
laolaltă:	44460 " 40 "
Eșitele și spesele a. 1920	106 " 30 "
Starea cu finea anului 1920	44354 " 10 "

XXXI. Depositul fondatiunei de stipendii și ajutoare alui Dimitrie Negrean și soția din Beiuș.

Starea cu finea anului 1919	83777 cor. 66 fil.
Înrările și venitele a. 1920	7765 " 33 "
laolaltă:	91542 " 99 "
Eșitele și spesele a. 1920	6111 " 10 "
Starea cu finea anului 1920	85431 " 89 "

XXXII. Fondatiunea de stipendiu Dr. Iuliu T. Mera din Șiria.

Starea cu finea anului 1919	85755 cor. 29 fil.
Înrările și venitele a. 1920	3324 " 55 "
laolaltă:	89079 " 84 "
Eșitele și spesele a. 1920	4335 " 40 "
Starea cu finea anului 1920	84744 " 44 "

XXXIII. Fondul bisericesc cultural arădan.

Starea cu finea anului 1919	69148 cor. 04 fil.
Înrările și venitele a. 1920	1617 " 05 "
laolaltă:	70765 " 09 "
Eșitele și spesele a. 1920	1151 " 74 "
Starea cu finea anului 1920	69613 " 35 "

XXXIV. Fondul librăriei diecezane.

Starea cu finea anului 1919	303724 cor. 09 fil.
Înrările și venitele a. 1919	4537705 " 76 "
laolaltă:	4841429 " 85 "
Eșitele și spesele a. 1920	4316037 " 21 "
Starea cu finea anului 1920	525392 " 64 "

XXXV. Fondul de stipendii al episcopului Ioan I. Papp pentru școală civilă diecezană de fete.

Starea lu finea anului 1919	57734 cor. 94 fil.
Înrările și venitele a. 1820	3790 " 10 "
laolaltă:	61525 " 04 "
Eșitele și spesele a. 1920	— " — "
Starea cu finea anului 1920	61525 " 04 "

XXXVI. Fondul școalei civile de fete cu internat, proprietatea Consistorului ort. rom. din Arad.

Starea cu finea anului 1919	268093 cor. 30 fil.
Înrările și venitele a. 1920	32554 " 81 "
laolaltă:	300648 " 11 "
Eșitele și spesele a. 1920	220 " 50 "
Starea cu finea anului 1920	300427 " 61 "

care e investit în edificii și mobilar.

XXXVII. Fondul special de penziune pentru funcționarii Consistorului din Arad.

Starea cu finea anului 1919	154890 cor. 80 fil.
Înrările și venitele a. 1920	24677 " 62 "
laolaltă:	179568 " 42 "
Eșitele și spesele a. 1920	— " — "
Starea cu finea anului 1920	179568 " 42 "

XXXVIII. Fondatiunea Emanuil Ungurean.

Înrările și venitele a. 1920	482642 cor. 88 fil.
Eșitele și spesele a. 1920	19715 " 30 "
Starea cu finea anului 1920	462927 " 58 "

XXXIX. Fondatiunea episcopului Ioan I. Papp pentru orfel. din Beiuș.

Înrările și venitele a. 1920	289218 cor. 88 fil.
Eșitele și spesele a. 1920	16 " 50 "
Starea cu finea anului 1920	289202 " 38 "

La propunerea comisiunei

Sinodul ia la cunoștință starea fondurilor și fundațiunilor administrate de Consistor; socioțile prezentate se aprobă și se dă Consistorului pe anul de gestiune 1920 absolutul recerut.

Nr. 37. Se cetește raportul special al Consistorului în privința numirii unei comisiuni de 4 în delegația pentru împărțirea fondurilor comune. La propunerea comisiunei

Sinodul exmite în aceasta comisiune pe deputații: Procopiu Givulescu, Dr. Iustin Marșieu, Titu Margineanț și Petru Ionașiu.

La pertractările, ce vor urma, aceasta comisiune se va ține stict de bazele fixate cu privire la împărțirea fondurilor în concluzul sinodului eparhial din Arad Nr. 89 din 1905 și a concluzului congresual Nr. 67/1909 susținând principiul, ca fondul clerical și fondul preparandial nu pot forma obiect de împărțire pe cât timp institutul teologic și școala normală sunt comune.

Se admite cererea sinodului eparhial din Oradea-Mare, ca comisiunea Orăzii-mari să ia privire în socioțile tuturor fondurilor administrate de dieceza Aradului. Spesele împreunate cu aceasta lucrare privește dieceza Orăzii-mari.

Sinodul își rezervă dreptul, de a se pronunța ulterior asupra rezultatului lucrărilor și constatărilor acestei comisiuni.

Nr. 38. Urmează la ordinea zilei comisiunea bisericească. Referentul Dr. Ioan Robu cetește raportul general al Consistorului ca senat strâns bisericesc pe anul 1920. La propunerea comisiunei

Sinodul în general îl ia la cunoștință și dispune tipărirea lui ca adnex la protocol.

Nr. 39. Întrind în desbaterea specială, la partea despre dotația clerului, se enunță următorul concluz:

a) Pentru ca să se amelioreze lipsa de reflectanți la parohiile vacante să invite Consistorul să intervie pe lângă guvern ca acesta să reguleze de urgență dotația preoțească.

b) Se roagă P. S. Sa Dl episcop Ioan I. Papp, ca cel mai înalt dignitar bisericesc a

Eparhiei și totodată membru de drept în Senatul parlamentar, să binevoiască a interveni cu toată autoritatea, ca în legătură cu chestia dotației preoțești să se reguleze și chestia de penzie a preoțimeii prin întregirea corespunzătoare din partea Statului.

Nr. 40. La partea despre sectarism, în conformitatea cu propunerea comisiunei, se enunță următorul concluz:

Pentru a combate sectarismul, care ia proporții tot mai mari, se invită Consistorul ca pe de o parte să intervină la forurile administrative competente, ca aceste să procedă la executarea riguroasă a legii și ordonanțelor relativ la exercitarea cultului religios, pe de altă parte să stăruiască prin ordonanțe severe, ca preoțimea mai vărtos în părțile, unde sau ivit secte, să-și împlinească datoriile pastorale cu cea mai mare conștiențiozitate.

Nr. 41. La ordinea zilei urmează raportul special al Consistorului, ca senat bisericesc, în chestia înratelor și eșitelor la fondul diecezan preoțesc în legătura cu hotărîrea adunării generale a acestui fond. La propunerea comisiunei se enunță următorul concluz:

Hotărîrea adunării generale a Fondului diecezan preoțesc de a se socoti atât înratatele cât și eșitele în proporția alpari coroana cu leul se încuviințează cu începere dela 1 Ianuarie 1921.

Nr. 42. Se cetește raportul special al Consistorului casenat bisericesc Nr. 1238/921 referitor la reactivarea parohiilor reduse. La propunerea comisiunei, se enunță următorul concluz:

Apreciând motivele invocate, parohiile reduse din districtul Consistorului din Arad se reactivează și se dă Consistorului autorizare pentru a lua măsurile trebuincioase la îndeplinirea lor în cadrul normelor în vigoare, după cum va afla de bine.

Fiind timpul înaintat și anunțându-se ședința proximă pe mâne în 27 Aprilie (10 Maiu) 1921 la orele 9, când se va continua cu referada comisiunilor, ședința se ridică la orele 8 seara.

Acest protocol s'a cetit și autenticat în ședința V din 27 Aprilie (10 Maiu) 1921.

Ioan J. Papp, Dr. Ștefan Cioroian
episcop, președinte. notar.

„Biblia și viața sufletească a poporului.”

De Preotul Nicolae Țandreu.

Lucrare pregătită pentru congresul biblic, ținut în 13 și 14 Aprilie a. c. Nu s'a cetit mai întâi din lipsă de timp și apoi putem zice și din puțină lipsă de atenție față de lucrările celorlalte secții.

(Urmare și fine.)

Iată vom zice noi ce este în stare să-i dea Biblia unui popor, care o prețuește așa de mult și care-și adapă în fiecare zi sufletul din izvoarele dătătoare de viață ale ei.

Și alături de această mărime ajunsă de poporul englez prin o continuă, nedespărțită și de fiecare zi conducere și cercetare a înțelepciunii eterne, să ne gândim la epocile de decadentă și de stagnare a acelor popoare, cari au vrut să se despartă bare-mi pe câtăva vreme de cuvântul lui Dumnezeu, încrezându-se prea mult în mintea și puterile pe cari le credeau numai ale lor.

Vorbind despre viața sufletească a poporului nostru în legătură cu Biblia, vom spune: Poporul român fiind dela nașterea sa creștin, e natural ca și viața lui sufletească să fi fost dela început străbătută și influențată de cele cuprinse în cartea, care conține comoara învățăturilor cre-

stine. Și credința cea puternică a poporului nostru din toate vremurile ne arată, că aceste învățături au pătruns destul de adânc și în sufletul lui. Dar poporul nostru a ajuns la cunoștința Bibliei — în decursul mai multor veacuri de după fondarea sa — mai mult din auzite, așadar mijlocit. Preoții și biserica au fost instrumentele, cari au sunat în urechile poporului nostru cuvântul lui Dumnezeu, depus în sfânta Scriptură.

Legătura cea vie ce-a existat totdeauna între poporul nostru și biserica sa — care i-a păstrat neatinșă legea românească — l'a împretinit și i-a brăzdat destul de adânc și ogorului sufletului său cu învățăturile cele luminoase și dătătoare de o nouă viață ale cărții creștine.

Iar când meșteșugul scrisului și al cetitului a început să se lățească și pe meleagurile noastre, tot cuprinsul bogat al sf. Scripturi a fost calea, de unde și-au luat meșterii cei noi materialul cel dintâi și cel mai potrivit. Cele mai vechi documente de scriere românească sunt doar Psaltirea Scheiană de pe la anul 1482, codicele Voronețan de pe la 1525, care conține 85 file din Faptele Apostolilor, Textele Mihălcene scrie între anii 1580—1619 de Popa Grigorie din Mohaciu. Așa s'au ostenit cel dintâi meșteri ai scrisului românesc să lățească, să împrietenească și să lumineze sufletul cel plin de credință al poporului nostru cu făclia cea puternică a sf. Scripturi.

Și tot cu asfel de cărți, schimbate după planul lor, au încercat dușmanii legii noastre strămoșești, să ne schimbe sufletul, voind să ni'l facă lutheran, calvin și mai pe urmă catolic. Dar de privegherea și munca neobosită a preoțimii din acele vremuri s'au sfărmat și acele încercări de nimicire. Și pe lângă toate relele cauzate de acei dușmani poporul nostru s'a ales și cu un bine, adecă în sufletul lui s'a trezit un început de dragoste față de carte, care în decursul vremurilor a crescut tot mai mult.

Și desigur ca să ferească sufletul românesc de rătăcire s'a tipărit și pe românește cu multă trudă și stăruință, în decursul mai multor ani, cea dintâi Biblie întreagă, care s'a isprăvit sub domnul Const. Brâncoveanu la București în anul 1688. Cât de mult a fost dorită Biblia aceasta românească, se vede și din faptul, că nu mult timp după ce s'a dat la lumină, nu se mai găsea nici un exemplar, oricât a voit cineva să'l plătească de scump.

O altă traducere a Bibliei a fost făcută de Samuil Micul la începutul veacului al XVIII, alta la Blaj la sfârșitul acestui veac.

În veacul al XIX au urmat altele.

Văzând adecă și poporul nostru și pricepând tot mai bine, că ca comoară de învățături este sf. Scriptură au început s'o caute tot mai mulți și s'o ispitescă cât mai des.

Dela prima întăinire poporul nostru a îndrăgît această carte, s'a apropiat totdeauna de ea cu sfîntenie și închinându-i-se crucii de pe tablele ei. Simțea și el, că cartea aceasta nu-i ca celelalte, ci că ia i o carte deosebită, o carte sfântă, din care vorbește și se aude glasul lui Dumnezeu.

Dar durere, că pe când la alte popoare Biblia este una dintre cărțile făcute cu cea mai mare grijă și socoteală, pe când în alte țări creștine nenumărate ediții, una mai bună și mai ieftină ca ceialaltă, atât a cărții întregi, cât și a singuratecelor cărți mai importante răspânda lumina înțelepciunii eterne până în straturile cele mai de jos ale poporului; la noi până acum s'a făcut de tot prea puțin pentru răspândirea sub o formă potrivită a acestei cărți. La noi în Ardeal, ex. abia dacă găsești în casele tuturor preoților chiar și Biblia cu litere cirile, tipărită sub conducerea marelui Șaguna. Aite ediții mai bune

nu avem. De vreo câțiva ani a început să se lățească între poporul nostru Biblia publicată de societatea biblică pentru Britania și străinătate, și tipărită la Iași ori București într'o limbă po-cită și cu o ortografie sub toată critica. Această Biblie a fost răspândită gratis sau pe prețuri destul de mici mai ales prin diferitele secte de pe la noi ca pocăiți, sâmbătiști, adventiști și ceialalți.

Desigur, că multe vor fi cauzele, cari au împiedecat până acum darea la lumină și pe limba noastră a unei Biblie, întocmită după recerșințele culturale de acum, o Scriptură care să fie un izvor de apă vie pentru întreg sufletul românesc. Acum suntem însă în ceasul al XI și dacă vom mai întârzia ni se va primejdui credința. Așa dupăcum marele nostru lorga îndemna mai în anul trecut ca pentru întocmirea unei rândueli de a conduce cu bine în aceste vremuri țara, să se pună laolaltă frățește toate mințile, ca gândind odată cu mintea cea mare a unui întreg popor, din silința comună a tuturor să lasă o operă de cea mai nobilă propășire și înaintare a poporului nostru pe calea progresului; așa ne strigă și nouă preoților cea mai mare poruncă a vremurilor noastre, ca să punem cu toții laolaltă mintea, inteligența și întreg sufletul nostru și în cea mai scurtă vreme să binecuvântăm poporul nostru cu o Biblie, care să dovedească silința noastră a tuturor. Ne vor binecuvânta toți urmașii pentru această nobilă opinie. Iar poporul de azi și de mâine, adăpându-se în fiecare zi din izvorul dătător de viață al ei, își va spori neîncetat energia sufletească pe care luminat tot de noi va ști să o transforme în cele mai nobile opere de cultură creștină și de caritate. Și că legea românească să se păstreze și pe mai departe neatinșă trebuie nesmintit ca noua Biblie să fie făcută cu scurte explicări dinjosul textului, iar la locurile contestate și pe cari se bazează sectele dela noi trebuie dat o explicare cât se poate de clară.

Și după ce cu orice fel de jertfe din partea noastră a tuturor vom avea în cel mai scurt timp o Biblie bună, va trebui apoi ca noi preoții cu vreme și fără de vreme s'o lățim și să-i facem intrare în fiecare casă românească, explicând în fiecare Duminecă și sărbătoare înțelesul cel profund al ei și prefăcându-o în cea mai nedespărțită unealtă a poporului nostru de a se înălța la culmile ideale de viață sufletească ale poporului englez.

Vieața internă și organizația institutului teologic din Arad

de Dr. T. Botiș.

(Urmare.)

Profesorul Vasilie Mangra sulevă idea — susținută după aceea și de alții, (profesorul și protopopul Grigorie Pletosu și profesorul universitar Dr. Iosif Popovici) — de a se înființa o academie teologică în Sibiiu pentru întreagă noastră mitropolie.¹⁾ Consistorul și sinodul nostru eparhial nu putu însă să adereze la realizarea acestui plan, din considerație la dotația și organizarea parohiilor noastre, precum și din motivul, că mijloacele materiale ale eparhiei aradane abia erau suficiente pentru susținerea și înmulțirea școlilor sale proprii.

De altcum „tendința tuturor trebuie să fie de a face din fiecare institut teologic o academie teologică, iar nu a degrada teologiile existente.“²⁾

Astfel neajunsurile noastre materiale, idei învechite, sistemul unui conservatism înțepenit paralizază frumoasele planuri și bunele intențiuni.

Insuficiența puterilor didactice, vacanța îndelungată a unor catedre, substituirii permanente

și'n urma acestora lipsa împărțirii proporționate și sistematice a muncii, făcând imposibilă gruparea cu sistem a disciplinelor teologice, și predarea continuă a unui grup de studii prin una și aceeași putere didactică.

Profesorii dela teologie nu aveau nici chiar situația firească și pedagogică a colegilor lor dela secția preparandială, de a-și avea studiile lor de specialitate, pe cari propunându-le în cursul anilor să se poată perfecționa în ele, ci și schimbau obiectele de învățământ după trebuinți și împrejurări. Unii dintre ei își începură cariera ca institutori de caligrafie și desemn ori la cursul de pregătire a preparandiei. Neobservându-se principiul învățământului superior, că puține ore de prelegere subiectiv și obiectiv bine întrebunțate fac productivă școala, regulamentul institutului impunea profesorilor dela teologie „cel puțin 20 ore pe săptămână,“ lăsând maximul nehotărit.³⁾ Surmenagiul ce urmă din aplicarea acestei dispozițiuni precum și din mulțimea și diversitatea studiilor, numai puțin și din ocupațiunile laterale, ce erau siliți a-le primi profesorii, ca să poată trăi, produsera un disgust și o lăncezire a puterilor spirituale și fizice și la cei mai viguroși membri ai colegiului profesoral. Ce s'a economizat în puteri didactice s'a pierdut în productivitate.

(Va urmă.)

¹⁾ Act. consist. din Arad, Nr. 3399—1886. Concluzul congresual Nr. 221—1886. — ²⁾ Concluzele sinodului eparhial Nr. 19, 78—1888. — ³⁾ § 21 lit. b) din Regulamentul din anul 1894, Nr. 1762.

INFORMAȚIUNI.

Vizită înaltă. D-na Clotilda Averescu, soția d-lui președinte al consiliului general Averescu a sosit Marți, în 7 Iunie n. la Arad. A fost găzduită dimpreună cu suita la P. S. Sa părintele nostru episcop Ioan. La masa dată de P. S. Sa în onoarea înaltului oaspe au luat parte șefii autorităților și doamnele prezidente ale societăților și reuniunilor femești din localitate. După amiază a vizitat instituțiunile umanitare și culturale din localitate, iar la orele 6 a avut loc o recepțiune în salonul mic al palatului cultural. La orele 8 a participat la reprezentațiunea trupei Fotino din teatrul orașenesc, după care a avut loc un banchet la „Crucea Albă.“ D-na general Averescu a plecat din Arad Miercuri dimineață la familia Mocsonyi din Capâlnăș, iar de aici la Lugoj.

Centenarul lui I. C. Brătianu. Duminecă, în 29 Maiu întreaga țara a comemorat centenarul nașterii lui Ion C. Brătianu. În biserica catedrală din Arad, s'a oficiat Duminecă, un parastas pentru odihna sufletului marelui patriot și bărbat de stat. La sfârșitul serviciului pâr. Eugen Crăciun a ținut o cuvântare, în care a apreciat meritele și faptele acestei figure mărețe din trecutul nostru.

Au luat parte șefii autorităților, corpul didactic și elevii tuturor școalelor.

La orele 11 și jumătate societatea de lectură a elevilor dela liceul „Moisă Nicoara“ a arangiat o sedință festivă.

Cercul religios Măndruțoc se întrunește la 6/19 Iunie a. c., a doaua zi de Rusalii, în Mică-lacă cu următorul program: 1. Serviciu divin de dimineață. 2. La orele 9½ liturghia festivă în sobor cu preoții din cerc. 3. Predică: rostită de preotul Iancu Ștefănuț. 4. Cuvântare ocazională de preotul Valeriu Felnean. 5. Masă comună. 6. În orele p. m. concert cu școlarii din Mică-lacă sub conducerea învățătorului Tăbic dela școala primară națională.

Concurse.

Pentru îndeplinirea parohiei ort. rom. Batâr ppiatul Tincei, județul Bihor, prin prezenta să escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“ pe lângă următoarea dotație:

1. 16 jugere catastrale sesie parohială.
2. Casă parohială cu grădină.
3. Bir 1 Leu dela fiecare casă.
4. Stolele legale staverite de superioritate în dieceza întregă.
5. Eventuala întregire de stat pentru care parohia nu garantează.
6. Drept de pășunat.

Alegândul va suporta dările publice și ecvivalentul după pământul beneficiat și e deobligat a catehiza fără altă remunerație.

Parohia e de clasa I.

Reflectanții au să înainteze recusele adjustate în regulă of. ppsc Salonta, adresate com. parohial Batăr, având a se prezenta în sf. Biserică deacolo în vreo Duminecă sau sărbătoare pentru a-și arăta dexteritatea în celea rituale.

Dat în ședința comitetului parohial din Batăr la 15 Martie 1921, în conțelegere cu s. protopresbiter: **Dr. Nicolae Roxin**.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea postului de învățător-cantor de școala conf. ort. română din Hodoni, protopresbiteratul Vinga (jud. Timis), se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima apariție în acest organ.

Dotățiunea:

1. Salar din cassa cultuală anual 500 Lei. Întregirea salariului și diferitele ajutoare se vor cere dela, stat, pentru cari comuna bisericască nu garantează.

2. Locuință în natură. De repararea internă a locuinței se va îngriji alesul învățător.

3. Stolele îndatinate: 10 înmormântări dela 1—3 Lei, după starea omului; la cununie 1 Leu.

4. Scripturistica 10 Lei, iar pentru conferință — dacă participă — 20 Lei.

5. Pentru reînființarea și conducerea corului 25% din venitele petrecerilor aranjate.

De curățirea și încălzitul școalei se îngrijește comuna bisericască.

Alesul învățător e obligat să țină regulat și școala de repetiție, în caz de lipsă oarele de catehizare; să instruiască școlarii în cântările bisericestii pe mai multe voci și să reînființeze și conducă corul.

Dela recurenți se cere, ca pe lângă diploma de învățători și atestat de eventuală activitate și moralitate, să prezinte atestat despre capacitatea de a înființa și conduce cor vocal.

În cazul, că vreun recurent a fost declarat de eșit din serviciul școalei profesionale, respectiv numai așa poate fi candidat, dacă va prezenta și act din partea Vener. Consistor, că e reprimat în serviciul școalei profesionale.

Cererile adjustate în regulă cu toate actele pretinse și adresate comitetului parohial, sunt a se înainta Onoratului oficiu protopresbiteral din Vinga, iar recurenții să se prezinte în biserică într'o Duminecă sau sărbătoare.

Din ședința comitetului parohial ținută în Hodoni, la 22 Octomvrie (4—XI.) 1920.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: **Dr. P. Țurca** m. p. protopop.

—□— 1—3

Conform ord. Ven. Cons. Nr. 2698. Pentru îndeplinirea alor două posturi învățătoresci, devenite vacante prin abdicarea inv. Atanasii Lipovan și a învățătoarei Măria Lipovan, din **Sân-Nicolaul-Mare**, protopopiatul B.-Comloșului, se publice concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Venitele împreunate cu fiecare post sunt: 1. Locuință liberă. 2. Salar dela parohie 750 lei. 3. Stolele îndatinate dela mormântări. 4. Pentru conferință 25 lei; iar pentru scripturistica 10 lei. Întregirea salariului se va cere dela guvern. Încălzitul și curățitul saelor de învățământ cade în sarcina parohiei, iar îngrijirea internă a locuinței în sarcina învățătorilor aleși.

Aleșii vor prevedea cantoratul în și afară de biserică, vor conduce școlarii la sfânta biserică și îi vor instrui în cântările bisericest-naționale. Recusele adjustate cu documentele necesari se vor nainta oficiului protopopesesc în B.-Comloș (județul Torontal) având recurenții a se prezenta în vreo Duminecă ori sărbătoare în sf. biserică din Sân-Nicolaul-Mare spre a cânta și a se face cunoscuți poporului.

Dat în ședința Comitetului parohial, ținută la 27 Septemvrie (10 Oct.) 1920. **Ioan Popovici** paroh-președinte. **Petru Fleșieriu** paroh not comit. parohial.

În conțelegere cu: **Dr. Ștefan Cioroianu**, adm. protopopesesc.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea unui post învățătoresc dela școala confesională gi.-or.-rom. din Bârsa, se scrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Emolumentele sunt:

- 1) Salar dela comună 500 Lei și eventuală întregire dela stat,
- 2) Locuința corespunzătoare cu superficiale și 1/2 intravilan grădină,
- 3) Spese de conferință și scripturistica câte 25 lei.

De încălzirea și curățirea internă a locuinței se va îngriji învățătorul ales, care va avea să conducă strana și să instruiască elevii în cântările bisericestii, iar încât va ști conduce cor, se va împărtași de o remunerațiune specială.

Reflectanții sunt datori, ca recusele lor adjustate cu toate documentele recerute, și adresate comitetului parohial din Bârsa, să și-le înainteze în termenul concursual Preanoratului Oficiu ppsbiteral din Buteni, având a se prezenta în acest termen în sfânta biserică din Bârsa, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. par. din Bârsa ținută în 3 Maiu 1921.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu mine **Florian Roxin**, ppbit.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa I din Drăgoești, tractul Belinț, se publică concurs, conform înaltei dispoziții consistoriale de sub Nr. 2508/1920, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. O sesie parohială, constătătoare din 30 jugăre pământ arător.
2. Intravilanul parohial și o cânepiște de 400°.
3. Stolele legale.

4. Întregire dela stat, pentru care însă comuna bisericască nu garantează.

Alesul preot va suporta toate dările publice după întreg venitul beneficiat; va împlini toate funcțiunile, ce se țin de parohie, va predica cel puțin odată pe lună și va catehiza la școala confesională din loc fără altă remunerație.

Fiind parohia de clasa primă, dela concurenți se recere cvalificația prescrisă în concluzul sinodului eparhial de sub Nr. 84 din 1910.

Concusele adjustate conform Regulamentului, și cu atestat despre eventualul serviciu de până acuma, se aștern oficiului protopresbiteral ortodox român din Belinț, adresate comitetului parohial din Drăgoești, pe lângă stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Reflectanții se vor prezenta în termenul concursual, în sf. Biserică din Drăgoești, într'o Duminecă ori într'o sărbătoare, spre ași arăta dexteritatea în rituale și în oratorie.

Concurenții din altă dieceză, înainte de a se prezenta în parohie, trebuie să se prezenteze protopresbiterului tractual, spre a dovedi că au cvalificația clasei parohiei și Prea Sfântului Domn Episcop diecezan pentru a le da binecuvântarea arhierească.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: **Gherasim Sârbu**, protopresbiter.

—□— 2—3

Pentru îndeplinirea parohiei de clasa II din Cutina, protopresbiteratul Belințului, devenită vacantă prin moartea preotului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala.“

Beneficiul împreunat cu acest post este:

1. Folosirea sesiunii parohiale în extenziune de 32 jugăre.
2. Intravilanul parohial în extenziune de un jugăr.
3. Stolele legale.
4. Întregirea dotației dela stat conform pregătirei.

Casă parohială de prezent nu este, dar comuna se îngrijește de locuință până la eventuala zidire a casei parohiale, dar chiria o plătește preotul ales.

Alesul are să provadă catihizația la școala noastră fără altă remunerație.

Parohia e de clasa II, deci dela reflectanți se recere cvalificația prescrisă pentru parohii de clasa a II-a.

Alesul va avea să plătiască toate contribuțiunile publice și ecvivalentul după beneficiul său.

Reflectanții au să-și trimită concusele lor, adresate comitetului parohial, în termenul concursual. Prea onoratului oficiu protopresbiteral gr. or. român din Belinț și să se prezenteze într'o sărbătoare sau într'o Duminecă în biserică din Cutina, spre a-și arăta dexteritatea în rituale, cântare și oratorie.

În înțelegere cu mine: **Gherasim Sârbu**, protopresbiter.

—□— 3—3

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 759/1921, prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei de clasa primă din B.-Comloș (județul Torontal) devenită vacantă prin promovarea parohului local **Dr. Ștefan Cioroianu**, la parohia protopresbiterală, cu termen de recurgere de 30 zile dela prima publicare în organul officios „Biserica și Școala.“

Venitele acestei parohii sunt:

1. Sesia parohială cu grădinile aparținătoare.
2. Stolele și birul legal.
3. Ajutoarele carele le va acorda Statul.
4. Alegândul preot va avea să supoarte toate dările publice după întregul venit beneficiat: să catehizeze la toate școalele profesionale ort. române din loc fără remunerație (atât la cursurile cotidiene cât și la cele de repetiție).
5. Alegândul preot când va substitui pe protopop la funcțiunile din parohie, va beneficia jumătate (1/2) din stolele obveniende.
6. Parohia fiind de clasa I-mă, dela reflectanți să recere cvalificația de clasa I-mă conform concluzului 84 al sinodului eparhial din 1910.

7. Reflectanții din altă dieceză numai cu învoirea prealabilă a Preasfinției Sale Domnului Episcop Diecezan pot concura la aceasta parohie.

8. Reflectanții numai după ce vor dovedi of. protopopesesc gr. or. rom. din B.-Comloș, că au cvalificațiunea prescrisă și întrunesc condițiunile din concurs, se vor putea prezenta în sf. biserică din loc cu observarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii spre a-și arăta dexteritatea în rituale și oratorie.

Recusele adresate comitetului parohial și adjustate conform prescriselor §-lui 13 din Statutul organic și Regulamentul în vigoare, sunt a se înainta Preanoratului oficiu protopopesesc gr. or. român în B.-Comloș (județul Torontal).

B.-Comloș, din ședința comitetului parohial ținută la 9/22 Februarie 1921. **Dr. Ștefan Cioroianu**, președinte.

În conțelegere cu mine: **Dr. Ștefan Cioroianu**, protopop gr. or. român.

—□— 3—3

Aviz.

Prin aceasta aducem la cunoștința on. public, că

Croitoria-Diecezană

(Strada Eminescu Nr. 35) și-a reînceput activitatea.

Primește

pentru renovare, transformare, întoarcere: haine civile și îmbrăcăminte preoțești. Confeționează: haine civile, ornate bisericestii, prapori, steaguri, epitafe, perdele, mâsaie etc. etc. :: :: prompt și pe lângă prețuri convenabile.

Cu stimă:

Sibrăria Diecezană, Arad.

Cenzurat: **Alexandru T. Stamatiad.**